

TERUG^{NAAR DE}bron

Het plan was *een jaartje* wonen op Bali, om daar kunst te maken. Tot *LOUISE DESPONT* de razendknappe Spaanse architect *Alejandro Borrego* tegen het lijf liep. Zeven jaar en *BABY* Lorenzo later noemt de *SUCCESSVOLLE* New Yorkse kunstenaar het *paradijselijke* eiland haar *thuis*. 'Hier voel ik me veilig, kalm en *GEKOESTERD*.'

— INTERVIEW STEFANIE BOTTELIER, FOTOGRAFIE HANS VAN BRAKEL,
PRODUCTIE EN STYLING LINDA GÜMÜS GERRITSEN

*Het betoverende
uitzicht vanaf
de veranda.*

H

‘Het voelt heel dubbel,’ antwoordt Louise Despont (37), gevraagd naar de situatie op Bali na meer dan zeven maanden coronacrisis. ‘Nu er vrijwel geen toeristen meer zijn is er veel minder verkeersdruk, minder vervuiling en is het hier dus een stuk vrediger. Maar de bevolking is afhankelijk van het toerisme en met het aantal gevallen dat weer toeneemt en de ziekenhuizen die weer vollopen, weet je dat het catastrofale gevolgen gaat hebben voor de gezondheidszorg en de economie.’ Daarnaast konden de Amerikaanse kunstenaar, haar Spaanse partner Alejandro en hun tweejarige zontje Lorenzo het afgelopen jaar ook niet op reis om familie en vrienden te bezoeken. Ondanks alles beschouwt Louise Bali nog steeds als een paradijs. Een paradijs waar de geboren New Yorkse zeven jaar geleden met slechts twee koffers neerstreek om er in eerste instantie een jaar te gaan wonen en werken. ‘Ik was al eerder kort op Bali geweest en wilde nu meer ontdekken van de cultuur en de natuur. Ik was gewend om één expositie per jaar te houden en had bedacht dat ik ook hier zou kunnen werken. Voor die tijd had ik in India gewoond, maar dat was nogal belastend als vrouw en op den duur zelfs uitputtend. Hier op Bali is dat zo anders. Dit eiland en de bewoners hebben zo’n fantastische energie; je voelt je hier veilig, kalm en gekoesterd.’

Toen ze ook nog eens verliefd werd op architect Alejandro Borrego en ze twee jaar geleden ouders werden van Lorenzo, zijn ze zich alleen maar meer gaan wortelen op Bali. New York en het leven in een stad mist ze eigenlijk niet. ‘Natuurlijk, ik mis mijn familie en vrienden en dat ik zo maar naar een museum of galerie kan gaan, maar hoewel ik ben opgegroeid in New York en gewoond heb in drukke steden als Montreal en Delhi, leek het wel of ik er steeds minder tegen kon. Alles was zo overweldigend; ik was alleen maar bezig om binnen die drukte een cocon van rust voor mezelf te creëren om te kunnen werken. Hier heb ik rust en ruimte in overvloed en leef ik met het ritme van de natuur en de seizoenen. Die eenvoud is mooi en verfrissend.’

De magie van tekenen

‘Ik heb altijd geweten dat ik kunstenaar wilde worden,’ vertelt Louise. Als kind en tiener volgde ze al cursussen tekenen en schilderen en ze woonde een jaar in Florence, waar ze zich verder bekwaamde in de schilderkunst. Toch koos ze er niet voor om naar de kunstacademie te gaan. Juist niet. ‘Op de kunstacademie kijk je naar kunst om over kunst te praten, om kunst te maken, om daar weer over te praten. Bovendien is iedereen zich daar zo hyperbewust van wat cool en populair is, en gaat het meer daarover dan over het maken.’ Dus ging ze naar Brown, een prestigieuze Ivy League-universiteit, waar ze de semiotiek van kunst studeerde; een studie die zich bezighoudt met symbolen en tekens binnen allerlei kunstvormen. Na haar studie keerde ze terug naar de kunst en →

‘Als ik met mijn
HANDEN werk,
lijken de beslissingen
ergens anders vandaan
te komen’

*‘In ons dorp bestaat een rijke
vliegercultuur; tijdens het vlieger-
seizoen staan de mooiste exemplaren
overal tegen de muren opgesteld.
Toen ik die constructies zag klikte er
iets in mijn hoofd, want bij het
maken van die vliegers gaat het ook
beel erg over vorm en symmetrie
– net als bij mijn tekeningen’.*

‘Iedereen zei dat het onmogelijk zou zijn om te werken met een peuter om je heen, maar het lijkt wel of we een onuitgesproken overeenkomst hebben; het is echt wonderbaarlijk.’

‘Ik ga niet zitten wachten op goddelijke inspiratie, wat mij betreft gaat het om *UREN* maken’

kon daar vrijwel meteen van leven, al duurde het even voordat ze haar signatuur gevonden had. ‘Wat ik in Florence had geleerd was supertraditioneel werken met olieverf en daar was ik tijdens mijn studie aan Brown mee gestopt. Toen ik weer wilde beginnen wist ik niet hoe. Ik voelde me op een bepaalde manier geïntimideerd: wat moest ik dan maken? Op een dag kocht ik een paar oude kasboeken, met mooie rasters erin en daar begon ik in te werken. Ik maakte inktvlekken, sloot het boek en begon dan te tekenen vanuit het patroon van de inktvlek. Zo ontdekte ik de schoonheid van symmetrie en leerde ik vanuit mijn onderbewuste te werken.’

Sindsdien werkt Louise voornamelijk met potlood op papier en houdt ze zich in haar tekeningen bezig met het creëren van geometrische, symmetrische en harmonische patronen met een sterke spirituele betekenis. ‘In mijn tekeningen onderzoek ik balans, en dan vooral in relatie tot gezondheid, welzijn en het milieu. De balans die nodig is voor alles om te kunnen functioneren, of dat nou relaties tussen mensen zijn, je lichaam of de natuur.’ In het begin van haar carrière besloegen haar tekeningen meestal één vel papier, maar gaandeweg ging ze op steeds grotere schaal werken door almaar nieuwe vellen toe te voegen, waarbij het wel zes maanden kan duren om een werk te voltooien. ‘Doordat ik op veel grotere schaal ben gaan werken en lang doe over een stuk, heb ik het gevoel van haast en ongeduld uit mijn werk gehaald en is het er voor mij alleen maar plezieriger en rijker op geworden.’

Zoektocht naar harmonie

De verhuizing naar Bali heeft het karakter en het wezen van haar tekeningen niet veranderd, vindt Louise. Hooguit komen de thema’s waar haar werk over gaat, de zoektocht naar harmonie en balans, nog meer tot hun recht, omdat ze voelt dat die zaken veel meer onderdeel van de Balinese cultuur zijn. Bovendien heeft ze in letterlijke zin op Bali ook veel meer ruimte om te kunnen werken zoals zij dat prettig vindt: met alle tekeningen die deel maken van het grotere geheel uitgespreid op de grond, zodat ze het overzicht houdt.

Wat wel een enorme impact heeft gehad is de geboorte van zoon Lorenzo. ‘Ineens kon ik niet langer zomaar elke dag uren achtereen aan een tekening werken. Maar ik wilde wel nog steeds dingen maken, dus begon ik de geometrische vormen van mijn tekeningen te vertalen naar sculpturen. In het dorp waar wij wonen bestaat een heel rijke vliegercultuur; tijdens het vliegerseizoen maakt iedereen zelf de mooiste vliegers van bamboe en die staan dan overal tegen de muren van de huizen opgesteld. Toen ik die constructies zag klikte er iets in mijn hoofd, want bij het maken van die vliegers gaat het ook heel erg over vorm en symmetrie – net als bij mijn tekeningen.’ Ze benaderde een getalenteerde lokale ambachtsman, die zowel vliegers als meubels maakt, en die zet nu op basis van Louises ontwerpen enorme bamboe sculpturen in elkaar ‘met hulp van slechts een scherp mes, touw en superglue’. Hierdoor kon Louise op veel kleinere – babyvriendelijke – schaal werken en bovendien ontdekte ze hoe fijn het kan zijn om samen te werken.

Het huis van Louise staat vol met de bamboe sculpturen die ze exposeert tegen een achtergrond van een frame bespannen met handgesponnen Javaanse katoen. Die laat ze verven door een lokaal Balinees bedrijf dat is gespecialiseerd in het plantaardig kleuren van textiel. ‘Ik ben dol op kleur en de invloed die het kan →

Het is
interessant om
te *ZIEN* hoe
op dit moment
duidelijk wordt
wat *belangrijk*
is en wat
FUTIEL

hebben op ons onderbewuste. Wat ik interessant vind aan het combineren van de bamboe sculpturen met textiel, is dat ik kan experimenteren met wat kleur met het ontwerp doet. Ik maak twee- en drieluiken, allemaal met een andere kleur. Het is fascinerend hoe de vorm van de sculptuur lijkt te veranderen als je de kleur van de achtergrond verandert. Ik werk voornamelijk met tinten als indigo, donkergrijs, zachtroze en zachtgeel, maar eigenlijk zijn er geen lelijke kleuren als je met plantaardige verf werkt. Soms doen de structuren me denken aan lichamen, soms zie ik ook muziekinstrumenten of insecten erin. Ik ben erg tevreden met die stukken, voor mij scheppen ze ruimte voor bespiegeling en contemplatie.'

Dak van ylangylangstro

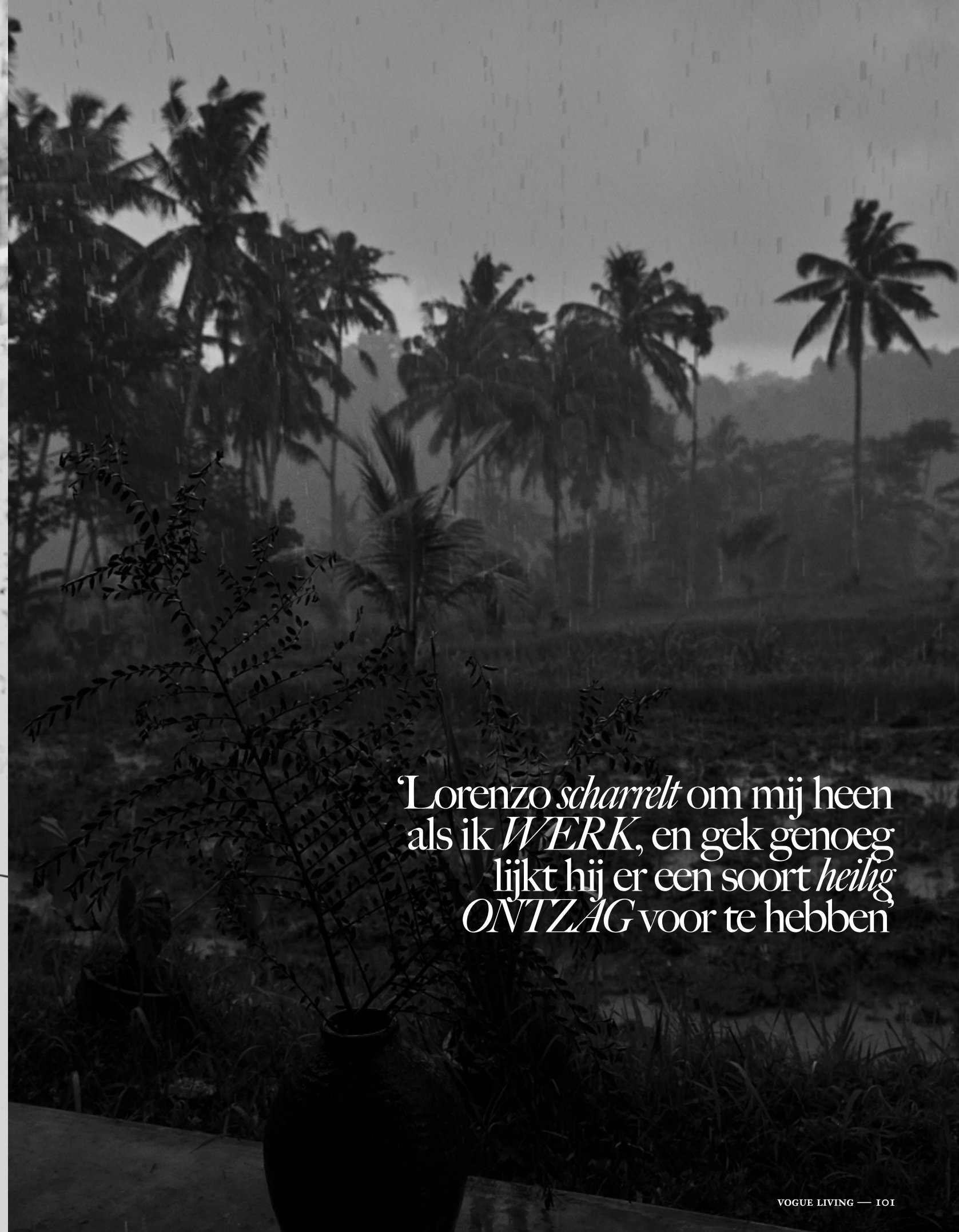
Het huis van Louise en Alejandro ligt zo'n drie kwartier rijden van Ubud, in de buurt van een klein dorp, maar redelijk afgezonderd en op een rijstveld – land dat ze leasen van een boer. 'We wilden een simpele, grote ruimte waar ik ook zou kunnen werken, ver van de grote stad en het drukke verkeer. Dit is echt een prachtige locatie, de ligging ten opzichte van de zonsopgang en het uitzicht vanaf onze veranda op de tuin en de omringende rijstvelden is spectaculair.' Hoewel de muren en het plafond van de vervallen schuur op instorten stonden, zagen ze direct de potentie van de ruimte. Ze bouwden het pand weer op, voorzagen het van een nieuw dak van ylangylangstro en hielden het qua inrichting vrij simpel.

Het huis heeft een grote huiskamer die ook dienstdoet als studio en aan weerszijden entresols voor de slaapkamers. De twee hebben allebei een uitgesproken mening en smaak, maar gelukkig komt die grotendeels overeen. 'Een van de fijnste dingen in onze relatie is dat we in staat zijn te communiceren via objecten, kleur en compositie en we vertrouwen blindelings op elkaars smaak. Onze conversatie als kunstenaar en architect is heel bevredigend. We hebben allebei specifieke ideeën over smaak en inrichting, maar als het gaat om het ontwerpen en indelen van een ruimte, vertrouw ik hem voor honderd procent. En als het over het interieur gaat weet ik dat ik de volledige vrijheid heb om de kunst, objecten, stoffen en kleuren te kiezen die ik mooi vind.'

Verzamelwoede

Dat gezegd hebbende, wil Louise nou ook weer niet beweren dat er sprake was van een 'interieurontwerp'. Ze heeft het gewoon gevuld met haar werken, kunstenaarsbenodigdheden en de dierbare objecten die ze over de jaren hebben vergaard. Op de loer liggende verzamelwoede probeert ze daarbij enigszins onder controle te houden. 'Wat dat betreft word ik in twee richtingen getrokken. Het idee dat je alleen dat in huis haalt wat je daadwerkelijk nodig hebt spreekt me aan, maar tegelijkertijd heb ik nogal de neiging om te verzamelen. Voor mijn werk is het prettiger als ik niet al te veel omgeven word door troep, dus eens in de zoveel tijd schoon ik de boel op, meestal als ik weer eens verhuis.' En dan is er nog het speelgoed van Lorenzo. 'Ik probeer hem mooi houten of kartonnen speelgoed te geven, maar ja, dan krijgt hij een afschuwelijk plastic ding en dan is dat natuurlijk meteen favoriet. Maar over het algemeen speelt hij met wat hij in en om het huis vindt. Ik kan hier niet online shoppen, dat scheelt de nodige troep.' →

Lorenzo *scharrelt* om mij heen
als ik *WERK*, en gek genoeg
lijkt hij er een soort *heilig*
ONTZAG voor te hebben

‘Alejandro en ik
VERTROUWEN
blindelings op elkaars
SMAAK’

*‘Wat ik interessant vind aan
het combineren van de bamboe
sculpturen met textiel, is dat ik
kan experimenteren met wat
kleur met het ontwerp doet.
Het is fascinerend hoe de vorm
van de sculptuur lijkt te
veranderen als je de kleur van
de achtergrond verandert’.*

‘Doordat
ik op *grotere*
SCHAAL ben
ga werken en
LANG doe
over een stuk,
heb ik *haast*
en ongeduld uit
mijn *WERK*
gehaald’

De keuken en de badkamer zijn eenvoudige, functionele ruimtes. Louise houdt ervan om dicht bij de natuur te blijven, dus is het huis niet voorzien van air-conditioning of gebarricadeerd met horren. En ja, dan kom je weleens een slang tegen, of lekt de regen naar binnen, maar daar lijdt ze niet onder. ‘Wat wel van cruciaal belang is, is dat haar tekeningen beschermd worden tegen de verwoestende effecten van de hoge luchtvochtigheid. Daarom worden ze bewaard in een speciale kast met een lage luchtvochtigheid. De tekeningen zijn te kwetsbaar om op te hangen, maar voor de rest is de enige kunst in huis van de hand van Louise zelf. Naast de grote sculpturen met hun stemmig gekleurde canvas decors, is Louise na de geboorte van Lorenzo ook begonnen met quilten. In eerste instantie wilde ze een dekentje voor hem maken, maar ze kreeg de smaak te pakken en ontdekte dat de geometrische patronen van haar tekeningen zich uitstekend lenen voor grote quilts die nu ook het huis sieren.

Kantooruren

Wellicht onverwacht voor een kunstenaar, maar Louise houdt er strikte werktijden op na. De dag begint om zeven uur, en na het ontbijt begint Louise om half negen met werken om door te gaan tot een uur of vier ’s middags. ‘Ik ga niet zitten wachten op goddelijke inspiratie, wat mij betreft gaat het om uren maken. Met deze aanpak haal je ook de druk weg dat je altijd moet presteren op het hoogste niveau. Als ik eens een mindere dag heb is dat geen drama, dan ga ik de volgende dag weer vol goede moed aan de slag en dan komt het wel weer goed. Dat betekent niet dat ik die inspiratie niet ken, ik heb dagen dat ik niet naar bed wil omdat ik zo lekker bezig ben of dat ik niet kan wachten om op te staan zodat ik weer verder kan. Maar dat gebeurt juist als ik lekker aan het werk ben; ik ga er niet op zitten wachten.’

Lorenzo scharrelt om haar heen tijdens haar werk en gek genoeg blijkt hij er een soort heilig ontzag voor te hebben. Als alles op de vloer ligt uitgespreid loopt hij eromheen en hij heeft nog nooit zomaar een van de bamboe sculpturen aangeraakt. ‘Tedereen zei dat het onmogelijk zou zijn om te werken met een peuter om je heen, maar het lijkt wel of we een onuitgesproken overeenkomst hebben; het is echt wonderbaarlijk.’ Ook voor iemand die zo van haar werk houdt als Louise is het belangrijk om te ontspannen. Die rust vindt ze in fysieke activiteiten, zoals yoga en lange wandelingen in de natuur. Louise en Alejandro hebben een kleine groep vrienden op het eiland met wie ze gaan eten of dagtripjes maken, maar door de huidige omstandigheden vermaken ze zich ook uitstekend met z’n drieën door te hiken, hutten te bouwen of schaduwpoppen te maken voor Lorenzo.

De crisis van het afgelopen jaar heeft haar nieuwe inzichten gebracht, of eigenlijk: de inzichten die ze al had versterkt. ‘Het is interessant om te zien hoe op dit moment duidelijk wordt wat belangrijk is en wat futiel. Mensen hebben ontdekt hoe ze troost en comfort voor zichzelf kunnen creëren: door te koken en te bakken, maar ook door tekenen en andere creatieve uitingen. Het werken met je handen, het ‘maken’ kan zo veel rust en vreugde geven. Als ik met mijn handen werk, lijken de beslissingen ergens anders vandaan te komen, alsof ze van buitenaf worden ingegeven. Dat vind ik het fijnst van tekenen: de kennis die vanuit je handen lijkt te komen en niet gecontroleerd wordt door je gedachten. Dat brengt mij zo veel tevredenheid en geluk dat ik niet zonder zou kunnen.’ —

Hair en make-up: Danine Zwiets. Assistent fotografie: Koers van Kremer. Assistent styling: Inge de Ridder